Lösningar till tentamen

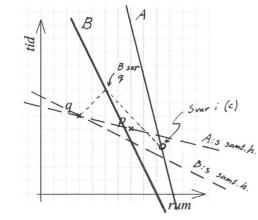
TANKEEXPERIMENT I FYSIKEN

28 juli 2018

- 1. Alla kroppar faller lika fort i vakuum.
  - Hastigheten hos en fallande kropp är inte konstant under fallet, utan tilltar.
  - Relativitetsprincipen: att det inte går att avgöra om man rör sig med konstant hastighet eller om man står stilla utan att jämföra sin rörelse med något annat.

(Ytterligare tänkbara svar: Tröghetslagen; Aristoteles hastighetsbegrepp otillräckligt)

2.

3.

- (a) Avståndet mellan interferensmönstrets maxima ökar.
- (b) Ingen förändring.
- (c) Avståndet mellan interferensmönstrets maxima minskar.
- (d) Interferensmönstret försvinner, och vi får i stället ett maximum bakom respektive springa.

4.

- (a) De tankeexperiment som utnyttjar en metalag är:
  - (i) Lewis och Tolmans parallella speglar
  - (ii) Stevins lutande plan
  - (iii) Huygens kollision ombort på båt
- (b) I fall är (i) och (iii) är metalagen relativitetsprincipen.

I fall (ii) är metalagen att evighetsmaskiner inte kan existera.

- 5.
- (a) Alla som mäter upp farten hos en ljuspuls som färdas genom vakuum erhåller värdet c, oberoende av den egna farten, och av ljuskällans fart.
- (b) Farten är c i förhållande till etern. Så bara den som själv är i vila i förhållande till etern erhåller värdet c.
- (c) Farten är *c* i förhållande till ljuskällan.

6

- (a) Ernst Mach
- (b) Niels Bohr
- (c) René Descartes
- (d) Louis de Broglie

7.

- (a) Principiell förutsägbarhet: Givet tillståndet hos ett system vid en viss tidpunkt, kan systemets tillstånd vid alla senare tidpunkter beräknas (i princip).
- (b) En kropp som inte påverkas av någon kraft förblir i vila eller fortsätter att röra sig rakt fram med oförändrad fart. Med andra ord: det krävs en kraft för att förändra hastigheten hos en kropp.
- (c) Ett skeende på en plats kan inte omedelbart påverka andra skeenden långt bort.

8.

(a) Rätt

(f) Fel

(b) Rätt

(g) Rätt

(c) Fel

(d) Rätt

(h) Fel

(i) Rätt

(e) Fel

(j) Fel

(Essäfråga)